

Kod przedmiotu I 1-01

Nazwa przedmiotu

Instrument główny

Kierunek

Instrumentalistyka

Zakres

Flauto traverso

Typ studiów

3-letnie studia stacjonarne/niestacjonarne I stopnia

Wymagania wstępne

- opanowanie wiedzy ogólnomuzycznej na poziomie średniej szkoły muzycznej
- umiejętność gry na dowolnym instrumencie dętym drewnianym na poziomie absolwenta szkoły muzycznej II stopnia
- zdanie egzaminu konkursowego na studia I stopnia, kierunek – instrumentalistyka, zakres – flauto traverso

Wymagania końcowe

- publiczne wykonanie recitalu dyplomowego
- napisanie pracy dyplomowej i jej obrona

Cele kształcenia

- wykształcenie podstawowych elementów prawidłowej techniki gry
- zaznajomienie studenta z podstawowym repertuarem związanym z zakresem flauto traverso i pozyskanie umiejętności wykonywania tego repertuaru w sposób poprawny stylistycznie
- wykształcenie umiejętności świadomego kształtowania frazy i przekładania wyobrażenia wewnętrznego w wyrazistą kreację artystyczną
- wykształcenie umiejętności samodzielnego poprawnego odczytywania tekstu muzycznego z uwzględnieniem zawartych w utworze idei i jego formy

Treści programowe

- kształtowanie prawidłowego oddechu przeponowo-żebrowego i właściwej postawy oraz układu rąk i palców
- ułożenie prawidłowego zadęcia i ćwiczenie umiejętności kształtowania dźwięków *messa di voce* na bazie długich dźwięków i gam ze zwróceniem szczególnej uwagi na poprawną intonację (m.in. właściwe dla barokowego fletu traverso rozróżnianie niskich krzyżyków i wysokich bemoli)
- nauka historycznych głosek artykulacyjnych (według szkół fletowych J. Hotteterre'a i J.J. Quantza)

- gamy majorowe i minorowe do czterech znaków przykluczowych
- utwory z okresu ok. 1700-1780 z różnych kręgów stylistycznych (Francja, Włochy, Niemcy)

Zamierzone efekty uczenia się

Po ukończeniu I cyklu studiów student zakresu flauto traverso:

W zakresie wiedzy:

- posiada ogólną znajomość literatury muzycznej (K_W01)
- posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z zakresem (K_W02)
- posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób (K_W04)
- orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dziedziny lub dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także Internetu i e-learningu), (K_W05)
- posiada znajomość i zrozumienie podstawowych linii rozwojowych w historii muzyki oraz orientację w związanej z tymi zagadnieniami literaturze piśmienniczej (dotyczy to także Internetu i e-learningu), (K_W06)
- rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania (K_W07)
- posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych (K_W08)
- posiada wiedzę dotyczącą muzyki współczesnej (K_W09)
- posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoim zakresem (K_W10)
- posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego ewentualnej konserwacji, napraw, strojenia itp.(K_W11)
- posiada ogólny zakres wiedzy dotyczący marketingowych, finansowych i prawnych aspektów zawodu muzyka, ze zwróceniem szczególnej uwagi na zagadnienia związane z prawem autorskim (K_W12)
- posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru (K_W13)
- dysponuje podstawową wiedzą z zakresu dyscyplin pokrewnych pozwalającą na realizację zadań zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym), (K_W14)
- posiada wiedzę dotyczącą podstawowych koncepcji pedagogicznych i ich praktycznego zastosowania, dającą kwalifikacje do nauczania w swoim zakresie (K_W16)

W zakresie umiejętności:

- dysponuje umiejętnościami niezbędnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych (K_U01)
- jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej (K_U02)
- wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem (K_U03)
- posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów (K_U04)
- posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów (K_U05)
- posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wieku (K_U06)
- posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy (K_U09)
- opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla danego instrumentu (intonacja, precyzja itp.), (K_U10)
- przyswoił sobie dobre nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny (K_U11)
- poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego (K_U12)
- posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, frazowania itp. opracowywanych utworów (K_U13)
- posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych (K_U15)
- posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego (K_U17)
- dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami z nich wynikającymi (K_U18)
- wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal), (K_U19)
- wykazuje umiejętność praktycznego zastosowania wiedzy dotyczącej podstawowych koncepcji pedagogicznych, dającą kwalifikacje do nauczania w zakresie swej specjalności na poziomie podstawowym edukacji muzycznej (K_U20)

W zakresie kompetencji społecznych:

- umie gromadzić, analizować i w świadomy sposób interpretować potrzebne informacje (K_K01)
- realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji (K_K02)
- posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury (K_K04)
- jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy społeczne, naukowe i etyczne oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej (K_K05)
- w sposób zorganizowany podchodzi do rozwiązywania problemów dotyczących szeroko pojętych prac projektowych, jak również własnych działań artystycznych (K_K08)
- w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną (K_K09)
- umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki (K_K10)
- posiada umiejętność adaptowania się do nowych, zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywania pracy zawodowej lub twórczej (K_K13)
- jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów (K_K14)
- w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania (K_K15)

Formy kształcenia

Zajęcia indywidualne

Nakład pracy studenta niezbędny do osiągnięcia zamierzonych efektów uczenia się

Rok	I		II		III	
Semestr	1	2	3	4	5	6
Punkty ECTS	11	11	9	9	10	10
Ilość godzin w tygodniu	2	2	2	2	2	2
Rodzaj zaliczenia	Ekm	Ekm	Ekm	Ekm	Ekm	Zal
Legenda	Zal – zaliczenie; zost – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ekm – egzamin komisyjny					

Kryteria oceny

Semestry 1-5 studiów I st. kończą się obowiązkowym egzaminem praktycznym, podczas którego studenci prezentują (podczas krótkiego recitalu o czasie trwania około 30 min.) wybór z przygotowanego w ciągu semestru repertuaru. W repertuarze przygotowanym do egzaminu powinien znaleźć się jeden utwór solowy i dwie formy cykliczne z basso continuo lub z klawesynem obligato. Repertuar powinien być zróżnicowany pod względem stylistycznym, jeden utwór musi być wykonany w całości z pamięci. Ostatni semestr studiów kończy się egzaminem dyplomowym, trwającym ok. 40 minut, podczas którego student prezentuje trzy formy cykliczne zróżnicowane pod względem stylistycznym. W programie egzaminu dyplomowego oprócz utworów solo/solo+klawesyn może znaleźć się jedna pozycja wykonywana w większym składzie kameralnym (trio, kwartet).

Przy ustalaniu oceny bierze się pod uwagę następujące aspekty:

- rzetelność wykonania – zgodność z zapisem nutowym
- walory artystyczne – interpretacja
- poprawność stylistyczna
- jakość i sposób kształtowania dźwięku
- umiejętność posługiwania się historycznymi zgłoskami artykulacyjnymi
- prezencja sceniczna
- szczególne osiągnięcia studenta - udział w konkursach i znaczących koncertach zewnętrznych
- całokształt pracy studenta w semestrze

Pracę dyplomową na kierunku instrumentalistyka (Studia I st.) tworzą:

1. Praca artystyczna – recital dyplomowy o zróżnicowanym stylistycznie programie trwającym ok. 20-30 min. – występ otwarty dla publiczności
2. Pisemna praca dyplomowa na temat zgodny z kierunkiem studiów i zaakceptowany przez Kierownika Katedry. Na ocenę pracy pisemnej składają się opinia promotora i recenzenta - praca oceniana jest pod względem:
 - zgodności treści pracy z tematem określonym w tytule,
 - układu pracy, struktury podziału treści, kolejności rozdziałów, kompletności tez,
 - nowatorskiego ujęcia problemu,
 - doboru i wykorzystania źródeł
 - formalnej strony pracy (poprawność języka, opanowanie techniki pisanie pracy, spis treści, odsyłacze),
 - przydatności pracy do ewentualnej publikacji

Literatura podstawowa

Johann Joachim Quantz *Fantasier og Preludier for flute*

Sonaty na flet i basso continuo

Georg Philipp Telemann *Sonaty metodyczne*

Jacques Hotteterre

Op. 2 *Premier livre de pièces pour la flûte traversière et autres instruments avec la basse* (1708)

Op. 5 *Deuxième livre de pièces pour la flûte traversière et autres instruments avec la basse* (1715)

Op. 7 *L'art de Préluder* (1719)

Airs et brunettes à deux et trois dessus avec la basse - Tirez des meilleurs auteurs (1721)

Pierre Danican Philidor *Trois suites à deux flûtes traversières seules plus trois autres suites dessus et basses pour les hautbois, flûtes et violons* (1717)

Première suite à deux flûtes traversières seules et une autre dessus et basse pour hautbois, flûtes et violons, avec une réduction de La Chasse (1718)

Literatura uzupełniająca

(dostępne dla studenta)

Ardal Powell *The flute* Yale University Press 2002

Busch-Salmen Gabriele, Krause-Pichler Adelheid *Handbuch Querflöte* Bärenreiter Verlag 1999

Hans – Peter Schmitz *Quantz heute* Bärenreiter Verlag 1991

John Solum *The early flute* Clarendon Press Oxford 1995

Betty Bang Mather *Zur Interpretation französischer Musik zwischen 1675 und 1775*
Musikverlag Pan AG Zürich 1989

Jacques Hotteterre *Principes de la flute* reprint 1728; Bärenreiter Verlag 1998

Johann Joachim Quantz *Versuch einer Anweisung die Flöte traversiere zu spielen* reprint 1752
Bärenreiter Verlag 1997 (lub wersja polska *O zasadach gry na flecie poprzecznym* AM Łódź 2012, tłum. Marek Nahajowski)

Johann Georg Tromlitz *Ausführlicher und gründlicher Unterricht do Flöte zu spielen* reprint 1791
Reprint Buren 1985

Język wykładowy

Polski, możliwość prowadzenia zajęć w języku niemieckim

Imię i nazwisko wykładowcy

mgr Małgorzata Klisowska-Pacholek